

SMŪGIS JAV AVIACIJAI PIETU VIETNAME

DOMINIKONŲ PALIAUBOS NUTRŪKO GATVĖSE PRASIDĖJO KARO VEIKSMAI

SANTO DOMINGO. — Po savaitės paliaubų ir nesėkmingų pasitarimų Santo Domingo mieste vėl prasidėjo kariniai veiksmai. Karinės valdžios kariuomenė atžygiavo į miestą iš San Isidro bazės užmiestyje ir pradėjo valyti miestą įsitvirtinusių sukilėlių. Generolo Wessm ir Wessin vadovaujama kariuomenė apsupo sukilėlių valdomą miesto dalį ir sutemus pradėjo iš namų ir namų veržtis pirmyn. Puolime vartojami sunkieji kulkosvaidžiai ir mažos patrankėlės. Sukilėlių jėgos gina savo pozicijas.

Amerikiečiai nesikiša

Amerikos kariuomenė į šią kovą nesikiša. Marinams ir parašiutininkams yra įsakyta gintis, jei kas pultų, tačiau pirmiems nepradėti puolimo. Sukilėliai dažnai apšaudo amerikiečių užimtas pozicijas, todėl per visą naktį mieste nenutilo šūvių garsai.

Amerikos valstybių organizacijos (OAS) delegacijos pirmininkas, argentinietis Richard Colombo, kuriam pavesta įvesti Dominikonų respublikoje taiką, kreipėsi su protestu į karinės valdžios galvą, generolą Imbert-Berrera, kam jis sulaužė paliaubų susitarimą.

Sukilėliai kaltina taikos komisiją, kad ši neįsako Amerikos karinei vadovybei sustabdyti paliaubas lauančius karinės valdžios veiksmus. Colombo atsakė, kad dar nėra sudaryta bendra karinė OAS valstybių vadovybė ir kiekvienos tautos kariniai yra vadovaujami jų pačių vadų.

Atvyko Nikaraguos kariai

Šeštadienį į Dominikonų respubliką atvyko 172 Nikaraguos kariai prisidėti prie jau atvykusių vyrų iš Honduro ir Costo Ricos.

Sukilėlių tarpe po vienos dienos kautynių miesto gatvėse yra nemažai sužeistų. Jų vadas pulkininkas Caamano paprašė iš Raudonojo Kryžiaus daugiau medicinos personalo ir vaistų.

Dominikonų sostinėje kovos vyksta šiaurinėje ir rytinėje miesto daly pramonės rajone. Pats stipriausias sukilėlių laikomas židinys yra miesto centre. Karinės valdžios kariuomenė turi ir devynis tankus. Iki šiol karininkų aviacija mūšyje nedalyvavo, neįsikūdo į kovas ir laivynas, kurio laivų artillerija apšaudė sukilėlius pačioje sukilimo pradžioje.

Jungtinių Tautų atstovai

Į Dominikonų respubliką atvyko Jungtinių Tautų delegacija, kuriai vadovauja Indijos diplomatas. Delegacijoje yra Argentinas, Ekvadoro ir Meksikos atstovai.

Naujieji įvykiai Santo Domingo mieste dar daugiau nustatė miesto gyventojus prieš Amerikos kariuomenę. Karinės valdžios puolimai, galvojama, yra vykdomi su amerikiečių žinia ir pritarimu. Sukilėlių šaudymas į amerikiečių pozicijas vakar sustiprėjo. Per naktį buvo 41 užpuolimas, kuriuose buvo sužeistas vienas amerikietis parašiutininkas.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Johnsonas šeštadienį pažadėjo, kad per ateinančius 5 metus palaipsniui bus numušti ar panaikinti maito mokesčiai daugeliui prekių. Pirmiausia mokesčiai bus nuimti nuo automobilių ir oro vėsinatuvų, o vėliau — nuo kosmetikos, kailių, sporto įrankių, foto kamerų, lagaminų ir brangenybių.

IS VISO PASAULIO

GARMISCH - PARTENKIRCHEN. — Vokietijoje didžiulė sniego lavina, nuslinkusi nuo aukšto Zugspitze kalno, palaidojo sniege 11 asmenų ir sužeidė 40. Nepatikrintomis žiniomis, žuvusių skaičius gali siekti 30. Jų tarpe buvo nemažai amerikiečių turistų ir Vokietijoje laikomos Amerikos kariuomenės kareivių.

CHICAGA. — Dideli vėjai ir perkūnija šeštadienio naktį padarė nuostolių Chicagos miestui ir apylinkėse. Du žmonės buvo užmušti. Aerodromuose buvo sustabdytas susisiekimas.

MASKVA. — Sovietų vyriausybė įteikė protestus sąjungininkų valdžioms dėl Vakarų Berlyne įvykusių Vakarų Vokietijos parlamento posėdžių. Notoje sakoma, kad Vakarų Vokietijos kermštingiems militaristams nėra ko važinėti į Berlyną, kuris jiems nepriklauso. Sovietai ateityje turės griežtą priemonių užtikrinančių Rytų Vokietijos patvirtinimą ir saugumą.

MASKVA. — Sovietai pareiškė Australijos vyriausybei, kad jos nutarimas siųsti į Pietų Vietnamą karininkų dalinį esąs agresija prieš Vietnamo liaudį. Tokiais veiksmais Australija suleizanti tarptautinę teisę ir ženevos 1954 metų susitarimus.

ROMA. — Italijos prezidentas Saragat, 20 metų pergalės prieš nacius sukakties proga, paleido iš kalėjimų 32 nubaustus paskutinio karo partizanus, kurie karo veiksmų priedangoje buvo padarę įvairių nusikaltimų.

BOMBĖJUS. — Jungtinės Tautos pasiuntė į Nepalį virš 100 veterinarų, kurie turi padėti Indijos vyriausybei kovoti su galvijų maru (rinderpest), kuris kasmet išnaikina tūkstančius galvijų. Specialistams prašant, vyriausybė pradėjo propagandos ir švietimo programą, kuri turi įtikinti galvijų savininkus, kad galvijų maras yra bacilų nesiojama, užkrečiama liga, bet ne dievų bausmė, kaip tamsūs Indijos gyventojai linkę galvoti.

Skatinimas mėsos gamybos Lietuvoje

Lietuvoje toliau dedamos pastangos dar labiau skatinti mėsos gamybą ir jos pardavimą valstybei. Kadangi gamybos didinimas sietinas su kolchozų ar sovchozų materialiniu suinteresuotumu, tad režiminė Min. Taryba nutarė nuo gegužės 1 d. įvesti kolchozams ir kitiems ūkiams "vidutinius priedus prie galiojančių kainų už jų parduodamus valstybei gero, vidutinio ir žemiau vidutinio imtimo galvijus bei kiaules (bekonus, lašines ir mėsines) pagal rajonų grupes".

Taip pat įvesti priedai ir avims. Rajonai priskirti prie įvairių grupių. Pagal "Tiesą"

JAV marinai, iškelti pietų Vietname, kad galėtų apsaugoti nuo komunistų užpuolimų kitą aerodromą.

AUSTRIJA ŠVENTĖ 10 METŲ SUKAKTĮ

VIENA. — Šeštadienį Austrijoje įvyko didelės iškilės švenčiant 10 metų sukaktį nuo karinės okupacijos užbaigimo ir nepriklausomybės atstatymo. Iškilmėse dalyvavo keturių karų laimėtojų, kurie laikė Austriją okupuota, užsienių reikalų ministeriai: Sovietų Sąjungos Gromyko, Amerikos valstybės sekretorius Rusk, Britanijos Stewart ir Prancūzijos de Murville. Visi jie perdavė savo valstybių galvų sveikinimus ir pasakė kalbas.

Griežtas neutralumas

Austrijos kancleris Josef Klaus, kalbėdamas įžymių svečių susirinkime Belvederio pilyje, pasidžiaugė atstatyta Austrijos nepriklausomybe ir pastebėjo, kad Austrijos pasirinktas prieš 10 metų kelias — išlaikyti nuolatinių nepažeidžiamą neutralumą — pasirodęs teisingas. Austrijos kancleris pažadėjo, kad ir ateityje Austrija laikysis atokiai nuo pasaulio grupių ir savo užsienio politikoje laikysis griežto neutralumo. Šitam neutralumui pritariančios visos austrų politinės partijos.

Okupantų sveikinimai

Valstybės sekretorius Rusk sveikindamas austrus sukakties proga, pareiškė, kad Amerikos vyriausybė ir žmonės džiaugiasi Austrijos "dinamišku neutralumu". Rusk toliau perskaitė Amerikos prezidento Johnsono sveikinimą. Prezidentas pagyrė Austriją už pastangas išlaikyti laisvę, už taikos išlaikymo pastangas, kurios įkvepia žmones visame pasaulyje.

Sovietų užsienio reikalų ministras Gromyko savo kalboje pastatė Austriją pavyzdžiu, kaip dviejų blokų galybės gali, jei nori, susitarti taikos labui.

Britų ministras Stewart perskaitė sveikinimo raštą, kurį karalienė Elzbieta siūncia Austrijos žmonėms šios sukakties proga.

Prancūzijos užsienio reikalų ministras perdavė prezidento de Gaulle sveikinimus ir pabrėžė, kad Austrija nepriklausomybę pirmiausia prarado dėl Hitlerio Vokietijos, kuri panaikino austrų laisvę.

Šio suvažiavimo proga sekretorius Rusk bandė susitikti su sovietų Gromyko ir pasikalbėti su juo apie Vietnamo reikalus, tačiau dėl laiko stokos jų susitikimas buvęs labai trumpas ir nevaisingas.

(bal. 30, nr. 100), kolchozų, kitų ūkių ir pačių gyventojų parduodama valstybei mėsa apmokama pagal mažmenines kainas, atskaičius prekybinę nuolaidą.

Maskvoje jau nebijo kalbėti apie Staliną

MASKVA. — Sovietų Sąjunga, pergalės prieš nacius Vokietiją sukakties proga, pradėjo kilmę teatrui rodyti filmą "Didysis patriotinis karas". Tame filme parodomas keturiuos vietose ir Stalinas. Jis parodomas ir sakant kalbą po vokiečių įsiveržimo į sovietų teritoriją.

Maskvos publika, pirmą kartą po 9 metų pamatiusi Staliną ekrane, sutinka jį plojimais. Maskvos korespondentai sako, kad tuo maskviečiai išreiškia savo palankumą dabartinei valdžiai, kuri objektyviau žiūri į istoriją, negu Chruščiovas, kurio laikais Stalino vardas visai nebuvo minimas.

Tačiau minėto filmo aprašyme "Izvestijos" nepaminėti Stalino vardo, nors filmo kritika yra labai ilga. Matyt, naujoji valdžia Kremliuje nenori pasilikti Chruščiovo laikais buvusios linijos, kuri minėjo tik Stalino įblybes, net neminėjo visai jo įnašo karo metu. Chruščiovo linija leido abejoti, kaip su tiek daug Stalino klaidų ir neturėdama vado, Sovietų Sąjungą galvėję atstovų rūmų užsienio reikalų pakomisijoje buvo klausomai žydų organizacijų liudininkai.

Brandeis universiteto lektorius dr. Goldhagen pasakojo komitetui, kad Sovietų Sąjungoje yra tik 40 ar 50 rabinų, kurių amžiaus vidurkis esąs 65 metai. Už 10 metų žydų tikėjimo sovietų piliečiai nebegalės pasinaudoti ti savo tikėjimo apeigomis su tuoktūvių ar laidotuvių atvejais. Sovietai veda prieš žydus sistematišką naikinimo politiką. Kitiems religijos turi savo seminarijas, kur paruošiami kunigai, tačiau rabinų mokyklos Sovietų Sąjungoje nėra.

Amerikos zionistų tarybos atstovas dr. Schnechtman komitetui nurodė, kad ir politiniame gyvenime žydai išjungiami iš

MILANAS. — Miesto taryba ieško kito miesto Italijoje, kuris sutiktų priimti apie 12,000 baltųjų. Norma sumažinti Milano miesto baltųjų skaičių.

Indija pataikauja arabų valstybėms

NEW DELHI. — Indijoje buvo staiga atidėtas išvykstančio Izraelio konsulo Bombėjaus mieste pagerbimas. Atsisveikinimo vakarienių organizavo Indijos-Izraelio draugystės sąjunga, tačiau vyriausybė prašant, atsisveikinimas buvo atšauktas. Tai įvyko spaudžiant arabų kraštų atstovams.

Indijoje yra vedama labai palanki arabų atžvilgiu politinė linija. Čia gyvena nemažai musulmų tikėjimo žmonių — apie 50 milijonų. Ginčui tarp Pakistano ir Indijos vykstant, Indijai yra labai svarbi arabų valstybių parama Jungtinėse Tautose. Todėl Indija linkusi pataikauti arabų kraštams, kad šie neimtų remti daugumoje musulmų tikėjimo Pakistano.

Indija, siūsdama į arabų kraštus savo ambasadorius, žiūri, kad jie būtų musulmų tikėjimo. Dėl tos priežasties, Indijos užsienio reikalų ministerijoje yra neproporcingai didelis musulmų skaičius, kurie gauna vis didesnės įtakos.

JAV žydai siekia sovietų pasmerkimo

WASHINGTONAS. — Amerikos žydai deda pastangas, kad Amerikos kongresas pasmerktų Sovietų Sąjungoje vykdomą žydų persekiojimą. Praėjusią savaitę atstovų rūmų užsienio reikalų pakomisijoje buvo klausomai žydų organizacijų liudininkai.

Brandeis universiteto lektorius dr. Goldhagen pasakojo komitetui, kad Sovietų Sąjungoje yra tik 40 ar 50 rabinų, kurių amžiaus vidurkis esąs 65 metai. Už 10 metų žydų tikėjimo sovietų piliečiai nebegalės pasinaudoti ti savo tikėjimo apeigomis su tuoktūvių ar laidotuvių atvejais. Sovietai veda prieš žydus sistematišką naikinimo politiką. Kitiems religijos turi savo seminarijas, kur paruošiami kunigai, tačiau rabinų mokyklos Sovietų Sąjungoje nėra.

Amerikos zionistų tarybos atstovas dr. Schnechtman komitetui nurodė, kad ir politiniame gyvenime žydai išjungiami iš

PIETŲ VIETNAMO AERODROME ŽUVO 21 KARYS, SUNAIKINTI 22 LĒKTUVAI

SAIGONAS. — Pietų Vietname amerikiečių aviacija per nelaimingą atsitikimą turėjo nemažų nuostolių. Bien Hoa aerodrome buvo sproginų ir liepsnų sužaloti 22 lėktuvai, 21 kareivis žuvo ir 35 buvo sužeisti. Iš pradžių buvo galvota, kad dėl sproginio yra kalti komunistų agentai, tačiau karinė vadovybė pranešė, kad nelaimė įvyko atsitiktinai sproguos vienai lėktuvų krannam bombai. Viena bomba padegė kitas ir aerodrome prasidėjo sproginiai ir gaisrai.

Amerikos politikos Azijoje svarstymai

WASHINGTONAS. — Amerikos universitetuose prasidėjo diskusijos dėl Amerikos politikos Vietname. Administracija deda pastangas išaiskinti prezidento Johnsono politiką. Didžiuliamie Washingtono viešbutyje buvo suorganizuoti debatai, kuriuos televizija perdavė į kitus miestus. Apie 130 universitetų perduodamų diskusijų ir patys ginčijosi dėl Amerikos politikos teisingumo.

Studentai kritikuoja

Prezidentas Johnsonas, kaip sako Washingtono korespondentai, labai nepatenkintas Amerikos universitetuose pasikildusio politikos kritikos banga. Jau ne kartą pasitaikė, kad kairieji studentai, įvairių komunistų fronto organizacijų vadovaujami, pasmerkia prezidento veiksmus Vietname.

Washingtono debatuose nedalyvavo, kaip buvo numatyta, prezidento patarėjas McGeorge Bundy. Jo vietoje administracijos politiką Vietname gynė Arthur Schlesinger, buvęs prezidento Kennedy patarėjas, dabartinis Harvard universiteto profesorius.

Karas su Kinija

Pagrindinis Amerikos politikos kritikas buvo Čikagos universiteto profesorius Hans Morgenthau, kuris įspėjo, kad dabartinė Amerikos linija vedanti į didelį karą su Kinija. Jei ši linija nebus pakeista, tai už šesiu mėnesių Vietname jau bus 300,000 Amerikos kariuomenės.

Kinija reikia sustabdyti

Schlesinger nurodė, kad Amerikos įsipareigojimus Vietname padarė prezidentas Eisenhoweris. Kinija gal kada ir dominuos visai Azijai, kalbėjo Schlesingeris, tačiau tai nėra neišvengiamas dalykas, kaip kritikai galvoja. Buvo sustabdytas Vokietijos plėtimasis Europoje, buvo sustabdytas sovietų plėtimasis, gali būti sustabdytas ir Kinijos. Pasitraukimas iš Pietų Vietnamo labai susilpnintų visų Azijos kraštų demokratiškumą ir valių atsispirti komunistams.

Schlesingeris nurodė, kad yra nesąmonė tvirtinti, kad išėjus Amerikai, Vietnamas pasidarys nepriklausomas. Tie, kurie tai tvirtina, teigia taip pat, kad Kinijai yra lemta dominuoti Azijoje. Tie du teigimai yra visai nesuderinami.

sovietų administracijos. Aukštesnės valdžios vietose šiandien Sovietų Sąjungoje jau nėra nė vieno žydo. Paskutinis, kurs buvo išmestas 1957 metais buvo Lazar Kaganovič.

Vienuolika Amerikos "Canberra" sprausminių bombonešių buvo visai sunaikinti. Jie buvo pakrauti bombomis ir buvo pasirėngę skristi bombardavimo misijai į frontą. Kai kurie bombonešiai buvo pakrauti padegamomis bombomis. Šios sukėlė gaisrus, kurie išsiplėtė į kitus aerodrome stovinčius lėktuvus.

Nelaimingas atsitikimas

Antrosios aviacijos divizijos vadas generolas Moore pareiškė, kad sprogimai įvyko ne dėl sabotažo ar priešo veiksmų, bet buvo nelaimingo atsitikimo paseka.

Septyni "Canberra" bombonešiai buvo tik ką pakilę į orą, o kiti vienuolika laukė savo eilės pakilimo take. Jie visi buvo sunaikinti. Dūmai ir liepsnos pakilo į orą tūkstantį pėdų. Sužeistųjų tarpe daug yra sunkiai sužeistų, žuvusių skaičius gali pakilti.

Sulaikyti oro puolimai

Nuo praėjusio trečiadienio Amerikos lėktuvai nebesiunčiami į šiaurės Vietnamą. Saigone kalbama, kad Amerikos atstovas tariasi su Kinijos atstovu Lenkijose. Dėl tų pasitarimų buvo sulaikyti oro puolimai. Amerikos ambasados tarnautojai Saigone kalba, kad po kelių mėnesių puolimų šiaurės Vietname, Amerikos administracija nori sustoti ir apžvelgti tų puolimų rezultatus, bei nutarti ateities puolimų objektus.

Generolai persitvarko

Saigone vykdomi Pietų Vietnamo vyriausybės pertvarkymai karinėje vadovybėje. Vietoj ankščiau buvusio vieno asmens — kariuomenės vado posto, bus vėl sugrąžintas generalinio štabo vadovybės metodas. Manoma, kad į generalinį štabą jis karininkai, kurie dalyvavo neseniai išardytoje karinėje taryboje.

Veiksmai kariniame P. Vietnamo fronte vyksta toliau. Komunistai staigiu puolimu puolė karinį vietnamiečių konvojų, 50 mylių į šiaurės rytus nuo Saigono. Jie čia sunaikino 12 karinių sunkvežimių. Kovose žuvo du amerikiečiai — kariniai patarėjai.

Bendrovių planas

LONDONAS. — Britų plieno bendrovių savininkai pasiūlė vyriausybei planą, kuriuo vyriausybė priziūrėtų ir kontroliuotų plieno pramonę, jos neperimdamas valstybės žinion. Planas numato, kad išbandžius bendrovių siūlomą kelią, vėliau valdžia galėtų bendroves nacionalizuoti, jei paaiškėtų, kad kontrolės nepakanka.

Britų premjeras Wilsinas, kalbėdamas per televiziją trečiadienį atmetė bendrovių planą. Jis pareiškė, kad vyriausybė be jokių nukrypimų eis pirmyn ir vykdys savo suvalstybinimo planus.

ATSAKYMAS DR. J. PAUKSTELIUI

LAISVOJI TRIBUNA

Esu dėkingas Gerb. Redakcijai už paskelbtą "patriotizmu dvelkiantį" J. P. straipsnį, dar dirbančių brolių rūšiavimu "Lietuvai ar Bimbai" (žiūr. Naujienos, 8. m. bal. 19 d.). Jaučiu pareigą, jam padėti atskirti grūdą nuo pelę.

1964.8.6 buvau pakviestas Lietuvos Laisvės Knygnešių pirm. p. L. Prapuolenio aplankyti J. Paukštelį (E. Chicago) ir susipažinti su turima pas jį genocidine medžiaga. Tikslas buvo — atrinkti, kas būtų naudinga tos or-cijos ruošiamam genoc. albumui. (Apie jį plačiau pasisakyta Darbininke, 1964.11.13).

Atsitiko taip, kad tarp tos J. P. turimos genoc. medžiagos atpažinau savo didelės nuotraukas, už kurias savo ir dalinai L. B-nės Č. A. v-bos (buv. pirm. K. Drungos) pinigais apmokėjau fotografams; p. P. Žulpa ir p. J. Kasakaičiui (abudu Chicagoje). Tos pačios nuotraukos, kurias 1962 m. t. v. menininkų klubas (kartu su kitu visuomeniniu ir privačiu turtu, virš 30 tūkst. dol. vertės) savavališkai okupavo. Apie tai buvo mano plačiau pasisakyta Naujienose: 64.10.17 ir 64.12.10.

Paklauskus daktarą, iš kur tą genoc. medžiagą gavo, atsakė prie liudininko p. L. Prapuolenio, kad ji yra gauta iš Detroito.

1964.8.17 parašiau J. Paukštelii raštą:

"Didžiai Gerbiamas Tamsta. Gerbdami Tamstos lietuviškus užsimojimus ir norėdami išvengti didelių nemalonumų Tamstos ruošiamai genocidui parodai, maloniai prašome iki 1964 m. rugp. 25 d. pasimatyti su mumis ir tarpusavyje išsiaiškinti".

Tikėjau išdiskutuoti, parodyti dokumentus ir likviduoti nesuspriamtą. Tačiau J. P. ignoravo mano nuosirdumą. 1964.9.6 parašiau jam antrą raštą tuo pačiu reikalu ir panašiu tonu. Atsakymo negavau.

Ar teisių deklaravimas j savo

turtą yra nusikaltimas, šantažas, grasinimas asmeniui? Kas J. Paukštelii suteikė teisę būti vienašališku viešu teisėju, kai jis atsisakė po dviejų mano įspėjimų išgirsti ir antrosios šalies įrodymus? Vieton savo kieme išsiaiškinti, jis po 8-ių mėn. tylos išėjo į spaudą:

"Visiems yra žinoma, kad viešam apkaltinimui... reikalinga turėti nesugriaujamų įrodymų. Jeigu kaltintojas tokių įrodymų neturi... tai toks kaltintojas yra — švelniai kalbant — didžiausias šmeižikas".

Kas J. Paukštelii suteikė teisę su "jeigu" prielaidomis klaidinti visuomenę ir kitus tituluoti, kai buvo (ir dabar yra) sudarytos sąlygos tiesą pažinti, įsitikinti? Ir dar nesidrovė sąžinės, teisingumo ir dorovės dėsninių terminais afišuotis. Toliau savo straipsnyje įžūliai tvirtina:

"P. Z. Kolba šiuo atveju jokių įrodymų visuomenei nepateikė" (pabr. Z. K.).

1964.1.12 mūsų abiejų šalių (Č. galerijos direktijos ir t. v. menininkų klubo) išrinkta arbitražo komisija iš visuomenės garbingų atstovų — JAV L. B-nės Č. V-bos pirm. p. J. Jasaičio, tėvų Jėzuitų — tėv. B. Krištanavičiaus ir prof. M. Mackevičiaus, štai ką sako savo Pro Memoria (žiūr. Naujienos, 1965. 3. 23):

"4 — Vykdydama 1964 m. gegužės 31 d. pasitarimo abiejų šalių priimtus nutarimus, komisija patikrino Z. Kolbos žinioje esančius Čiurlionio Galerijos dokumentus. L. A. Menininkų Klubu vadovybės žinioje esančius dokumentus komisijai nebuvo sudarytos sąlygos peržiūrėti". (Pabr. Z. K.).

"6 — Turta, nepriklausanti Č. Galerijai ir Meno Kūrinių Fondui, galerijos administracija gražina savininkams". (Pabr. Z. K.).

"7 — Buvusioji Čiurlionio Ga-

Buvusio prezidento Kennedy šeima Londone. Iš kairės į dešinę: mama Buvusio prezidento, John, jo pusbrolių Antanas Radziwiła, Viduryje matome ponį Jacqueline Kennedy ir josios seserį, ponį Lee Radziwiłl.

lerijos direktija šį sprendimą priėmė; L. A. Menininkų Klubu vadovybė — atmetė". (Pabr. Z. K.).

Ar J. Paukštelii yra dabar aišku, kas nepateikė visuomenei įrodymų apie Kolbos "nusikaltimus"? Kaip gali t. v. menininkų klubas priimti komisijos sprendimą: gražinti privati turtą savininkams, jei dalį (o gal ir visą, jei neprireidžia revizijos) jau išparceliavo. Todėl ne nuostabu, kodėl J. Paukštelis, gavęs dalį tos genocidinės medžiagos, yra taip įžūliai asmeniškai suinteresuotas t. v. menininkų klubo "laimėjimais" ir statusu quo išlaikymu. Po 8-ių mėnesių miglotos tylos ir po 2-jų mėnesių paskelbto Pro Memoria, J. P. išsiskoko su savo rašiniu juo paties žodžiais tariant (gink, Dieve, ne mano):

"...arba tų įrodymų atitinkamas institucijas nepažįsta, tai toks kaltintojas yra — švelniai kalbant — didžiausias šmeižikas". (Pabr. Z. K.).

J. Paukštelis nevykusiai išsiginą: "...Bet aš, Jonas Paukštelis, jokios genocidinės medžiagos niekieno nepašaučiau, iš niekur jos negavau ir jos neturiu".

"...Visa genocidinė medžiaga, kuri yra man patikėta, priklauso Lietuvos Genocidui Parodos Komitetui".

"...L. G. P. Komitetas, davęs L. A. M. Klubui prašomą pasižadėjimą ir pakvitavęs, jog tokios medžiagos gavęs keturiasdešimt vieną paveikslą".

Tačiau turima žinių, kad iš to L. G. P. Komiteto liko tik vienas Jonas, kuris to komiteto vardu kalba, prašo ir pasirašo. Po to mus naiviai įtikinėja, kad ne jis tą darė. O kaip su Detroitu? Ar komitetas, ar J. P. mums melavo? Toliau jis rašo dar geriau:

"...Tas p. patriotas... buvo gavęs didelį kiekį ir gana retos lietuviškos genocidinės medžiagos. Ką jis padarė su ta medžiaga? Gi užrakino ją nuo 1959 m. Čiurlionio Galerijos sienose iki jį iš ten pašalinio. L. A. Menininkų Klubas, perimdamas Čiurlionio Galeriją savo žinion, tos genocidinės medžiagos neberado (pabr. Z. K.). Vadinasi, ją kas nors užgrobė".

Jei, atseit, Kolba užgrobė ir, jei L. A. M. Klubas tos genocidinės medžiagos visai neberado, tai kiemo ir kokią genoc. medžiagą daktaro "komitetas" gavo? Kur yra, galop, logika pas tuos, kurie yra pasišovę Lietuvą reprezentuoti nešvariomis parodomis? Arba vėl:

"...Jis, prieš paskelbdamas to užgrobimo reikalą viešai, buvo užsimojęs saktu būdu išgauti iš manęs gautąją medžiagą iš L. A. M. Klubu, tik beveik tris syk-

didesniam kiekyje". (Pabr. Z. K.).

Vadinasi, yra pas J. P., jo paties tvirtinimu, dar daugiau gautos medžiagos — virš 100 nuotraukų, du trečdaliu nepakvituoti? Šis skaičius kaip tik atitinka su mano fotografų išduotom sąskaitom. Kaip galėjau iš jo saktu būdu vilioti, jei nuo to nesuspriamtai esu parašęs tik du raštus ir daugiau J. P. nei mačiau, nei telefonu kalbėjau!

Visa nelaimė tų įgrįsusių viešų ginčų yra: truksta geros valios patiems savo kieme susitvarkyti ir stoka pagarbus savo autoritetui, kuris sprendimą padaro. Kaip būdingą pavyzdį cituoju iš Pro Memoria:

"7 — Buvusioji Čiurlionio Galerijos direktija šį sprendimą priėmė; L. A. Menininkų Klubu vadovybė — atmetė".

"...Komisija laikosi nuomonės, kad ginčui užbaigti abi šalys turi priimti komisijos priimtą ir aukščiau paminėtą 6-ųjų punktų sprendimą".

J. Paukštelis to visuomenės autoriteto sprendimo nemato, perša, kaip pavyzdį, garbinti nutestąjį ir peršasi būti jo advokatu. Jeigu jis yra kompetingasis už komisijas ir vadovaujasi "tvirtais įrodymais", pasleptais nuo revizijos, tegul pataria geriau pačiam klubui (kuris tiek daug dulkių sukėlė mūsų kultūriname gyvenime ir dar jį patį suklaidino), kaip jam greičiau surasti Čiurlionio galerijoje pirktą, per pusantrus metus negražintą paveikslą kitataučiai — J. Strods. Šis 1965.4.11. davė t. v. menininkų klubui dviejų savaičių terminą. Tik po to termino tas paveikslas buvo po didelių ieškojimų "surastas" vietoje vietoje — galerijoje. Ar šis atsitikimas neliečia visų lietuvių ir jų kultūrinės institucijos vardą kitataučių akyse?

Tame visuomenės garbingų atstovų parašytame Pro Memoria aiškiai pasakytą:

"1 — Čiurlionio galeriją globojanti ir administruojanti institucija nėra galerijoje esančių meno kūrinių savininkė..."

"2 — Kadangi Čiurlionio galerijoje yra sutelktas visuomenės aukomis ir kt. lėšomis Meno Kūrinių Fondas yra skirtas Nepriklausomai Lietuvai, todėl jam globoti sudaromas specialus Globos Komitetas. Šį komitetą sudaro: Lietuvos diplomatinės tarnybos, JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos ir tėvų Jėzuitų atstovai..."

Toji komisija pagrįstai susirūpino Čiurlionio galerijos turtu apsauga. Virš minėti ir kt. įvykiai kelia nerimą. Tačiau t. v. m. klubo advokatas mus toliau įtikinėja:

"Mes tikime, kad laikui bėgant yla išlys iš maišo ir nuro-

dys dingusios medžiagos užgrobėją. Kokią genocidinę medžiagą p. Z. Kolba buvo gavęs, mes turime tikslų žinių. Turime visą susirašinėjamą ir kitus dokumentus, kurie liudija, kad čia aptarti įvykiai yra tvirtai pama-tuoti".

Ką turiu iš C. galerijos "prisigrobęs", revizijos komisija gerai žino ir dar J. P. turi "pama-tuotų dokumentų". Ką m. klubas turi — revizijos komisija nežino. Kam gi visuomenė turi daugiau pagrindo tikėti? Kadangi per 5-rius metus administru-vau Č. galeriją, man nereikėjo nieko užgrobti. Pas mane liko ir yra Č. g. visa dokumentacija, archyvas, leidinių ir t. t. Negavau formalų įsakymą iš Č. galerijos Globėjo — Gen. Kon-sulo Chicagoje bent kam visą turimą turtą perduoti. Todėl kaip oficialus Č. galerijos asmuo tęsiu darbą toliau, kol ji (mano pagimdytas vaikas) nuo oku-pantų bus oficialiai perduota Globos Komitetui.

Ar reikalinga dar geresnių iš-lindusių ylių, kurių J. P. kažko-dėl nemato? 1964.5.31 arbitražo komisijos ir abiejų šalių at-stovų posėdyje t. v. menininkų klubo v-bos pirmininkas buvo pažadėjęs komisijai man gražinti visą genoc. medžiagą. Komisijos pirm. J. Jasaitis virš pusės metų rūpinosi išgauti tą pažadė-tą medžiagą ir veltui. Pasirodo, kad ji buvo žymiai anksčiau jau klubo išparceliuota—1964.4.18 ją gavo J. Paukštelis. Mes visi bu-vome apgausti. Tad, kodėl tame posėdyje nebuvo pristatyti tie "tvirti dokumentai" komisijai ir apkaltintas Kolba? Dabar tik yla išlindo iš maišo: komisija bu-vo melu penima, J. P. tuo pačiu metodu visuomenę klaidina.

Išvadoje: kokią gi medžiagą t. v. menininkų klubo pirminin-kas viešai žadėjo man gražinti, jei, anot J. Paukštelio, Kolba bu-vo visą pagrobęs ir klubas, per-imdamas Č. galeriją, nieko nesu-

CICERO

Svečiai

Ponia Naujokienė laiko mais-to karutvę (1439 S. 49th Ave.). Tačiau toje krautuvėje galima gauti ne tik maisto produktų, bet ir laikraščių, žurnalų bei knygy. Ten galima išgyti ir

rado? Gana tų brazilškų kome-dijų!

Esu dėkingas J. Paukštelii už tos miglotos tylos sulaužymą, prisipažįstant viešai, kad jis (savo ar "komiteto" vardu) gavo iš klubo genocidinę medžiagą. To man ir reikėjo.

Stovint ant tiesos kelio, kar-toju: kaltinau, kaltinu ir kaltin-siu. Tamsta, daktare, tą medžia-gą turite neteisėtai, nes nei me-nininkų klubas turėjo teisės jos išduoti, nei Tamsta imti bei pas-tęsiu save laikyti. Tuo labiau, kad bu-vote mano du kartus prašomas.

Tuo pačiu noriu užtikrinti J. Paukštelį, kad laikas jau visai čia pat, kai prabilis dokumentai ir faktai, o ne šmeižtai.

Yra didelis klausimas, kurį iš mudviejų šeimų daugiau nuken-tėjo krauja nuo komunizmo. Per daug drąsiai J. Paukštelis ope-ruoja savo brolių rūšiavimu pa-tarnavimais Bimbai.

J. Paukštelis buvo ne kartą linksnuojamas mūsų spaudoje: diletantizmu pasišovęs Lietuvos kančias reprezentuoti. Todėl esu jam nuosirdžiai priminęs: mums lietuviams yra gėda rodyti kita-taučiams "patobulintą" genoci-do parodą — ant raudonai nu-dažytų skydų pakabintos nuo-traukos su juodais rėmeliais. Jis man, kaip didelis patriotas, at-sakė: raudona spalva reikš sim-bolinią mūsų tautos pralietą kraują...

Su skausmu širdyje, dėl mūsų t. v. menininkų klubo pirminin-kas viešai žadėjo man gražinti, jei, anot J. Paukštelio, Kolba bu-vo visą pagrobęs ir klubas, per-imdamas Č. galeriją, nieko nesu-

Petronėlės Orintaitės parašytą knygą apie Salomėją Nėrį.

Ponia Naujokienė šiomis die-nomis susilaukė dukros ir žento iš Europos. Tai buvo tikrai nepaprasta dovana Mo-tinos Dienos proga.

Jonas Anglickas ir jo žmo-na atvyko iš Arizonos aplan-kyti saviškių, mylimų tėvelių. Trumpai paviešėję, grįš atgal prie savo darbo. Anglickas Scottsdale apylinkėje išvežio-ja alų.

Lietuviai visur sugeba įsi-kurti ir surasti vienokį ar ki-tokį užsiėmimą.

Juzė Čižauskienė laukia atostogų ir rengiasi vykti į Ka-nadą, kur turi giminių ir daug draugų bei pažįstamų.

M. Mackuvienė tiek buvo sukręsta savo sūnaus Algiman-to tragiška mirtimi, jog vis dar negali atsipeikėti. Tai buvo tik-rai baisus smūgis, kuris pribloškė motiną. Kai susilauks atostogų, tai Mackuvienė va-žiuos kur prie vandens pail-sėti. SLA vasarvietė būtų ne-bloga vieta, tačiau ji per toli. Be to, vienai nuvykus būtų nuobodu.

Daugelis laukia atostogų, ku-rias visaip praleidžia. Vieni iš-važiuoja pailsėti, o kiti pralei-džia laiką besitriūsdami apie namus, — dažo namus ar ki-to-kį remontą atlieka.

Vos spėjo oras kiek atšilti — ir jau miestiečiai nebenu-rimsta: rengia piknikus, išvy-kas ir išvažiuojimus. Gegužės 23 d. Valstiečių liaudininkų vietos skyrius turės savo gegu-žinę Spaicito daržę. Skyriaus pirmininkas J. Breivė jau ver-buoja savo armiją, renka pro-dukts. Pirmas atsiliepė ir pa-rmė Antanas Virkutis (3934 S. California Ave.). Pažūrėsi-me, kas bus sekantis?

K. P. Deveikis

NAUJIENOSE GALI RAŠYTI KIEKVIENAS IR APIE VISKĄ

Z. Kolba, Čiurlionio galerijos steigėjas

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI! (Nauji dideli rėmai - Prapauolenio kėbulas) Nuo mažo patalpinimo - Pigių kėbulų ir patalpinimų. MUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Hillbrook 5-9209

Hearty Picnic Partners

Fill the picnic basket with an easy-to-fix supper — Quick German Potato Salad, ketchup or bratwurst ready for the charcoal grill, relishes, fruit and cupcakes. Don't forget a cooler of sparkling 7-Up. Cover the hot potato dish with foil and wrap in many layers of newspapers to keep it warm. Or, reheat the potatoes in a foil pan on the grill. Be sure to select fully-cooked German-style sausages. Simply brush with oil and grill until browned.

QUICK GERMAN POTATO SALAD

- 6 slices bacon 1/2 cup chopped onion 1/2 cup chopped green pepper 2 tablespoons flour 1 tablespoon salt 1/2 teaspoon dry mustard 1/2 teaspoon pepper 1/2 cup white vinegar 1 bottle (7 oz.) 7-Up 4 lbs. potatoes peeled, cooked and sliced

Fry bacon until crisp. Drain bacon on absorbent paper, then crumble. Reserve 3 tablespoons bacon drippings. Sauté onion and green pepper in drippings. Stir in flour and seasonings. Cook over low heat, stirring until smooth and bubbly. Remove from heat. Slowly stir in vinegar and 7-Up. Heat to boiling, stirring constantly. Boil for 1 minute. Stir in potatoes and crumbled bacon; heat thoroughly. Makes about 16 servings.

Star-spangled gift idea

You can put \$50 into someone's future with U. S. Savings Bonds—and the cost is only \$37.50.

You can also be pretty sure your gift will be used for something pretty important. Because most people hang onto their Savings Bonds until something important comes up. Like college tuition, a new baby, and retirement day. Something else. You give more than money with U. S. Savings Bonds. In a small—but vital—way you give freedom, too. Because Bond dollars do a lot to help Uncle Sam stand tall in this troubled world of ours.

Prices start at just \$18.75 for the \$25 size. Why not give Bonds

to all the special people on your list this year? Yourself included.

Quick facts about Series E Savings Bonds

- You get back \$4 for every \$3 at maturity (7 1/2 years)
- You pay no state or local income tax and can defer payment of federal tax until the Bonds are cashed
- Your Bonds are replaced free if lost, destroyed or stolen
- You can get your money when you need it

Buy E Bonds for growth—H Bonds for current income

Keep freedom in your future with

U. S. SAVINGS BONDS

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Dept. thanks The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

A. BERZIENE

LIETUVES MOTERYS ORGANIZUOTAI SIEKIA LAISVOS LIETUVOS

(Reportažas iš LM Klubų Federacijos suvažiavimo, įvykusio New Yorke š. m. gegužės 1-2 dienomis)

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos atstovų suvažiavimą pagerbė pasaulinio garso moterys: Dr. Marion Mill Preminger (jis yra M. Dr. Albert Schweitzer sekretorė) ir antroji pasaulinio garso žymybė Mrs. William H. Hasebroock. Ši yra pasaulinės apimties organizacijos, General Federation of Women's Clubs pirmininkė. Jos abi buvo ne vien suvažiavimo stebėtojos, — jos įnešė savo kultūrinį įnašą į suvažiavimą ir tuo jį praplėtė, praturtino.

Šis Lietuvių Moterų Klubų federacijos klubų atstovų suvažiavimas vyko viename iš puošniųjų New Yorko viešbučių — "Waldorf Astoria". (Buvo siekta puošnumo tikslu geriaus nuteikti pasaulinio garso moteris, suvažiavimo viešniais. Didysis mūsų tikslas laisvę įtaigoja mus būti lankščiausi: sugebėti nusilenkti, kad galėtumėm prisilenkti...).

Suvažiavimas buvo padalin-tas, — turėjo trijų pagrindinių dalių programą: du paskirus darbo posėdžius ir vieną iškilmingą posėdį prie pietų stalo su garbės svečiais.

Suvažiavimo eiga

Suvažiavimą pirmąjį posėdį atidarė L. M. Klubų Federacijos pirmininkė Ligija Bieliukienė. Jos žodis buvo trumpas, bet šiltas ir prasmingas. Ji sudarė ir suvažiavimo prezidiumą, kuriam ir pavedė suvažiavimą. Darbo prezidiumo sąstata: O. Saulaitienė, Z. Juškevičienė, sekretorės — I. Končienė, I. Banaitienė, O. Tonkūnienė.

Rezoliucijų komisiją sudarė: V. Leskaitienė, M. Ulėnienė ir G. Diržienė. Mandatų komisiją sudarė: M. Virbickienė, B. Oniūnienė, M. deikienė. Suvažiavimas aptarė organizacijos pavadinimą ir padarė mažą, bet tautiniam reikalui prasmingą pakeitimą: žodį "atstovybė" pakeitė į "federaci-

ją". Juridiniu požiūriu, terminas federacija suteikia lietuvėms moterims pasaulyje tautinę apsaugą, autonomiją. Organizacija vadinsis Lietuvių Moterų Klubų Federacija. Buvo aptarti, išdiskutuoti ir organizacijos įstatai: palyginti, patobulinti, — padaryti maži pakeitimai. Šiam pirmajam darbo posėdžiui pirmininkavo Z. Juškevičienė, sekretoriavo — I. Končienė ir I. Banaitienė.

Iškilmingas posėdis — banketas Posėdžiui — banketui pirmininkavo L. Bieliukienė, sekretoriavo — M. Ulėnienė ir O. Vytuvienė.

Mrs. William H. Hasebroock, General Federation of Women's Clubs pirmininkė pagerbė suvažiavimą: ji pati sugiedojo Amerikos himną, pasakė pagrindinę kalbą, o banketo baigmėje sugiedojo ir giesmę "The Lord's Prayer". Tenka pastebėti, kad tai iš viso pirmas kartas, kad šios pasaulinės organizacijos pirmininkė vyksta į savo nario organizacijos suvažiavimą (LMK Federacija yra narys General Federation of Womens Clubs organizacijos). Ši pasaulinė organizacija — GFWC turi vienuolika milijonų narių, 160 klubų ir veikia 53-jose atskirose valstybėse. Tad šios organizacijos prezidentės dalyvavimą suvažiavime tenka priimti kaip išskirtiną dėmesį mums, lietuvėms moterims.

Suvažiavimo bankete — iškilmingame posėdyje invokaciją perskaitė D. Mackevičiūtė, iš Clevelando. Svečius pristatė juos sveikino pirmininkė L. Bieliukienė. (Tikrai, tenka džiaugtis jos išskirtiniais sugebėjimais dirbti organizacinį darbą ir jam vadovauti. Pvz., kad ir bankete: ji kiekvienam svečiui surado ne tik malonų žodį, bet ir nepasikartojantį, charakteringą tik tam vienam asmeniui. Ji laisvai kalba septyniomis kalbomis

Is kaires į dešinę sėdi: Galia Žilionienė, Dr. Marion Mill Preminger, Mrs. William H. Hasebroock, Ligija Bieliukienė. Stovi: V. Leskaitienė, E. Jurkevičienė (Kanada), R. Budrienė, Š. Masens, gen. konsulas Štanskiškas, persų princesė Parvine Farkhondepay. Nuotrauka daryta L. M. Klubų Federacijos suvažiavime New Yorke, įvykusiame š. m. gegužės mėn. 1-2 dienomis.

ir yra vienintelė lietuvė moteris taip aukštai organizaciniai pakopai svetimitaučių pasaulyje. L. Bieliukienė yra minėtos pasaulinės organizacijos — GFWC Tarybos narė ir kaip tokia ji lanko šios organizacijos klubus plačiame pasaulyje, o drauge keičia — gyvena ir Lietuvos laisvės bylą. Tai tikra Lietuvos ambasadorė, tik gaila, kad neturi diplomatinio titulo, kuris jai priklauso).

L. M. K. Federacijos, paskirų klubų atstovės pateikė pranešimus. Kiekvienam klubui (jo atstovei) buvo skirta trys minutės laiko. Visa banketo programa vyko anglų kalba. Mat, norėta svečius gerbti ir juos įvesti į mūsų organizacinį gyvenimą. Itin išsamų, nuveiktų darbų turtingą pranešimą prisiuntė Vokietijoje veikią klubai. Chicago klubo pranešimą pateikė klubo pirmininkė M. Kriaučiūnienė. E. Jurkuvienė-Jurkienė iš Kanados, viena šios drg-cijos kūrėjų ir dabartinė jos garbės narė, sveikino suvažiavimą Kanados Pabaltijo Moterų Tarybos vardu ir LM Federacijos vardu. Jurkienė, pasveikinusi suvažiavimą, kreipėsi į garbingąsias viešnias — Mrs. M. M. Preminger ir Mrs. W. H. Hasebroock ir paprašė jų patstingrų Lietuvai laisvinti ir joms užtikrino tautos dėkingumą už tai, už pagalbą kenčiančiai Lietuvai. Jurkuvienės kalba darė nekasdieninį įspūdį, ypač kad ji dėvėjo tautinius drabužius, — atrodė, lyg pati Lietuva jos lūpomis kalbėtų!...

Iškilmingajam posėdžiui-banketui priklausė ir koncertinė dalis. Ją atliko jaunų mergaičių ansamblis, vadovaujamas ponios Dzikiėnės. Ansamblio dalyvės susilaukė dėmesio iš garbiųjų

viešnių — jos abi nusifotografavo su ansambliu.

Suvažiavimą sveikino: V. Štanskiškas, Generalinis Lietuvos konsulas; V. Sidzikauskas, L. Laisvės Komiteto pirmininkas; Dr. M. Mill Preminger, Dr. Albert Schweitzer sekretorė. Ji papasakojo trumpai ir apie Schweitzerio gimtadienį (90 metų), kurį jis neseniai atšventė Afrikos džiunglėse. Ji yra viena iš šios jo šventės dalyvių, neseniai grįžusi iš Afrikos, kur praleido dešimt metų. (Mrs. M. Mill Preminger yra filosofijos daktarė). Šia pat proga Dr. M. M. Preminger padovanavo Ligijai Bieliukienei Dr. Schweitzer nuotrauką su jo autografu. Kiti sveikinimai: Moterų Vienybės pirmininkė — Kubkocienė, ukrainietė Dushnyk, estė MLL Jurtina, Pabaltijo Moterų šiemetinė pirmininkė — Helga Ozovins, L. Bendruomenės ir teisininkų vardu — Šlepėtys, L. M. Klubų Federacijos pirmoji pirmininkė, V. Leskaitienė perskaitė suvažiavimo rezoliucijas. Iškilmingasis posėdis — banketas baigtas Lietuvos himnu.

Pasaulinės organizacijos — General Federal of Womens Clubs organizacijos nuriama tiesiam raudoni kilimai plačiame pasauly

Antrasis darbo posėdis. Pirmininkavo Saulaitienė, ir Z. Juškevičienė, sekretoriavo I. Banaitienė ir O. Tonkūnienė.

LMK Federacijos valdybos pranešimą padarė pirmininkė L. Bieliukienė. MKF Valdyba tampriai bendradarbiauja su Vliiko pirminku V. Sidzikausku, Diplomatinijos šefu St. Lozoraičiu, Generaliniu konsulu Šimučiu (anksčiau su mirusiu Gener. Konsulu J. Budriu). Tamprius ryšius palaiko ir su L. Bendruomenės Taryba. L. Bieliukienė dar papasakojo trumpai ir vaizdžiai apie savo reprezentacines keliones po pasaulį, kaip GFWC Tarybos narė. Ji lankėsi Libane, Graikijoje, Filipinuose Portorikoj ir kitur. Pasidžiaugė, kad visuose atlankytuose kraš-

tuose įsigijo palankumo lietuviams ir Lietuvos reikalui. Pastebėjo, jog priklausyti GFWC org-cijai yra garbė, jos nariam tiesiam kilimai. Pabėdavojo dėl tautinių suvenyrų stokos, kurių reprezentacijai daug reikią. Prašė klubų pagalbos reprezentacijai suvenyrais. Reikią: tautinių lėlių, juostų, medžio drožinių, ypač gintaro dirbinių. Posėdyje padarė pranešimą ir buv. Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkė O. Žilionienė. Pasisakė, jog būdama šiose pareigose ji užmezgė ryšius su eile žymių asmenų. Padarė protestus, dėl klaidingų atsiliepimų apie Lietuvą. Apžvelgė šios organizacijos įsikūrimo istoriją. Finansų reikalą pristatė (padarė pranešimą) dr. M. Kregždienė. Pasirainietė Dushnyk, estė MLL Jurtina, Pabaltijo Moterų šiemetinė pirmininkė — Helga Ozovins, L. Bendruomenės ir teisininkų vardu — Šlepėtys, L. M. Klubų Federacijos pirmoji pirmininkė, V. Leskaitienė perskaitė suvažiavimo rezoliucijas. Iškilmingasis posėdis — banketas baigtas Lietuvos himnu.

Padėkos ir sveikinimai Nutarta ir padėkota: dr. M. M. Preminger, W. H. Hasebroock.

Spartinkite darbą!

Okup. Lietuvos spaudoje jau skelbiama apie pasirošimus šių metų vasarą minėti 25-sias sovietinės santvarkos įvedimo metines. Apie specialios komisijos darbus rašydama "Tiesa" (bal. 18, nr. 90) ir vėl ryškina kiekvienų bolševikinių švenčių metu įvestą neišvengiamą paprotį bei "įsipareigojimą": taigi, pramonės, statybos, transporto ir kt. darbuotojams jau paskelbti įsipareigojimai 1965 metams — reikia pagaminti produkcijos už šimtus milijonų rublių, susirūpinti gaminių kokybę, žemdir-

biai (kolchozininkai) privalą "atkakliai kovoti" už pavyzdiną pasirošimą pavasario sėjai ir kt. Rašytojai, menininkai ir kiti kūrėjai turį aktyvinti darbą, sukurti naujus (aitinkančius "komunistinės statybos" dvasiai) kūrinius.

"Vagos" ir "Minties" leidyklos išleidžia specialius "garbingai sukakčiai" skiriamus kūrinius. Gaminamas filmas "Ketvirtis amžiaus" ir du meniniai (ilgo metražo) filmai. Vilniuje ir Kaune numatoma surengti apie 10 teminių parodų (atseit, kūriniai turės liesti statybas, kolchozinkų "džiaugsmą" ir pan.). Įvairiuose Lietuvos miestuose ir smulkesnėse vietovėse jau rengiamos paskaitos, pasikalbėjimai ir gyventojams aiškinama, kiek šis 25 metų laikotarpis atnešęs "naudos kraštui". Suprantama, visur išsijuošę dirba partijos agitatoriai.

Svarbiausios iškilmės vyks Vilniuje liepos mėn.

Įvykis laudies ūkio ir kultūros laimėjimų paroda, dainų ir šokių šventė, baigiamasis prof. sąjungų spartakiados etapas, pionierių ir moksleivių vasaros žaidynės. Pasiūlyta, kad nebūtina visus renginius ruošti tik liepos mėn. — jie galį įvykdyti ir rudenį ar šių metų pabaigoje. Esą, svarbu ne renginių kiekis, o turinys, jų "auklėjamas poveikis darbo žmonėms". Kadangi pasirošimai sutampa su karu prieš Hitlerio Vokietiją 20-čiu, tad ir skatinama ypatingai pabrėžti sovietinių karių žygius bei pagerbti žuvusius. Tuo būdu, kaip ir kitų švenčių progomis, gyventojų tarpe ugdomas vad. sovietinis patriotizmas bei internacionalizmas. (E)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ZMOGAUS DRAUGAS IR PŪCIULIS

Nuotraukoje matosi jaunųjų ansamblis, vadovaujamas ponios Dzikiėnės. Mažasis kanklininkes pagerbė pasaulinio garso moterys: kanklininkė viduryje sėdi, tuodai apsirėngusi Dr. M. Mill Preminger, M. Dr. Albert Schweitzer sekretorė, neseniai grįžusi iš Afrikos, kur dalyvavo daktaro Al. Schweitzer 90-tojo gimtadienio šventėje. Stovi, skrybėlaitė ant galvos, pasaulinės organizacijos — General Federation of Womens Clubs pirmininkė, Mrs. William H. Hasebroock. Moteris tautiniuose drabužiuose yra pati ansamblio vadovė, ponija Dzikiėnė. Nuotrauka daryta Lietuvių Moterų Klubų federacijos suvažiavime, kuris įvyko š. m. gegužės 1-2 dienomis, New Yorke.

4 1/2% **5%**

current dividend on Investment bonus
4 1/2% DIVIDENDĄ BOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
 4 metų Investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO, ILLINOIS 60632
 Valandos: pirmad., antrad., pentad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

STANDARD FEDERAL

Savings And Loan Association

4192 Archer Ave. — Chicago, Illinois 60632
 Telef.: Vlrinia 7-1141

TURTAS — \$90,000,000.00 REZERVAI — 8,800,000.00

Vienintelė lietuviška taupmenų bendrovė Chicagoje, mokanti dividendus kas 3 mėnesiai.

Dabartinis dividendas 4 1/4% visoms taupmenoms

PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI PRIEINAMOMIS SĄLYGOMIS

JUSTIN MACKIEWICH,
 Valdybos pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.,
 Prezidentas

VALANDOS:
 Pirmad., Ketvirtad. nuo 9 iki 8 v. v.
 Antrad., Penktad. nuo 9 iki 4 v. v.
 Šeštadienį nuo 9 iki 12 v.
 Trečiadienį — nedirbama.

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 1800 S. HALSTED STREET
 CHICAGO 8, ILL.
 Phone HAymarket 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Subscription Rates: In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje: metams \$13.00, pusei metų \$7.00, trims mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50

Užsieniuose: metams \$16.00, pusei metų \$8.00, vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos: Chicagoje ir priemiestiuose metams \$15.00, pusei metų 8.00, trims mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Apžvalga

SENATAS PASMERKĖ SSRS

JAV senatas, 68 balsais prieš 0, pasmerkė persekiojimą žydų ir kitų religinių mažumų Sovietų Sąjungoje.

Rezoliucija buvo įteikta senato Užsienio Santykių komitetui šių metų vasario 2 d. To komiteto komisija, vadovaujama atstovės Edna Kelly, darė viešus apklaušimus, kuriuose turėjo progą duoti parodymus įvairių suinteresuotų grupių atstovai.

Komisijos pakviesti liudininiai kalbėjo daugiausia apie antisemitizmą — diskriminaciją prieš žydus, kuri praktikuojama su vyriausybės pritarimu švietimo įstaigose, valdiniame tarnyboje ir dirbtuvėse.

Komisijos raportą pateikė Užsienio Santykių Komitetas senato visumos svarstymui su rekomendacija rezoliuciją priimti.

Ji buvo priimta vienbalsiai be debatų.

Senato rezoliucija, smerkianti žydų ir kitų religinių mažumų persekiojimą Sovietų Sąjungoje, neturi saistancios galios administracijai. Ji tik išreiškia kongreso "sentimentą", kad tie Sovietų Sąjungoje praktikuojami dalykai yra blogi ir smerktini.

Tai antras panašus atsitikimas šios šalies istorijoje.

Prezidento Tafto administracijos metu Amerika taip pasipiktino žydų "pogromais" (žudymais ir plėšimais) caro valdomoje Rusijoje, kad JAV nutraukė diplomatinį santykius su ja.

Rusijos komunistų valdžia pradėjo žydų persekiojimą. Leninas nebuvo antisemitas. Jo komisarų taryboje (ministerių kabinete) žymiausias vietas buvo užėmę žydų kilmės asmenys: Trockis, Kamevas ir kiti. Komunistų Internacionalo pirmininkas buvo Grigorij Zinovjevas. Bet Leninui mirus, prasidėjo rungtynės dėl galios tarp Stalino ir Trockio. Stalinas, kuris niekad nepaisė priemonių savo fikslui pasiekti, paskleidė antisemitinę propagandą prieš "žydą" Trockį ir kovą laimėjo.

Paskutiniąsias savo gyvenimo metais Stalinas buvo užsimojęs žydus visai išnaikinti. Jeigu ne jo staigi mirtis 1953 m., tai Sovietų Sąjungoje būtų įvykęs žiauresnis žydų pogromas, negu juodašimėjų daryti pogromai carizmo laikais.

Argumentai: donelaitininkai sako, kad vaikas pakankamai

Tačiau ir Chruščiovas buvo antisemitas. Tokie pat yra, matyt, ir jo valdžios paveldėtojai.

Raudonoji Kinija, norėdama pasirodyti, kad ir ji galinga, pučiasi, kaip ta varlė, kuri bandė susilyginti su jaučiu: pūtėsi, pūtėsi — kol persprogo.

PRABĖGOMIS

Prie dviejų dešimtmečių ar atsiminim, bet faktas lieka faktas. Prieš keletą metų ne vienas iš mūsų šypsojo išgyręs apie milijoninį fondą, nežemišku išmislų laike, fantazija. O kai pradėjo pinigų rinkti, tai kišenėje trijų pirštų kombinaciją rodė. Nei vienuoliai, nei koplyčia stalo, o pinigų užsinorėjo. Dvynai negirdėti. Atiduoti šimtinę ir nežinau kokiam kultūrai ar literatūrai procentai nuo jos nukeliaus. Ir eik sau, lyg su vėlnių pypkėmis mainikavęs. Negi čia visus tokius ir anokių apžiūrėsi ar jie vieną ar du skylutes nosyje turi. Ot koplyčia Washingtone, tai apčiuopiamas dalykas ir ne dyvai, kad jos pastatymui dvigubai daugiau sumesta nei milijoniniam fondui.

Gerai taip, gerai ir anaip, bet fondas prisiuvo, kad ir nedi-delę, barzdėlę bendruomenišku vaju vedėjams. Padalijo penktūkstantį liet. švietimo ir kultūros reikalams ir gana. Sekit, turėkite! Ir pašnibždomis prašo: daugiau sudėkite, daugiau ir gausit.

Susirinkimų, posėdžių ir pasitarimų Čikagoje tiek, kad nors ketvertu kinkytų vežimū vežk. Bet vienas pračio nepastebėtas ir spaudoje nebuvo nei skelbtas, nei aprašytas. Net ir prisiekęs jų visų lankytojas ir dalyvis Antanas Gintneris ir ji nebuvo patekęs, nors jis įvyko pačiame Jaunimo Centre, o susirinkusiųjų sukeltas triukšmas, moteriškų balsų viršijamas, net Bridgeporte buvo girdėtas.

O buvo taip. Pats visos Amerikos Bendruomenės vyriausias, nors be togos ir be barzdos, buvo sušaukęs Donelaitio mokyklos mokytojų ir švietimo Tarybos pasitarimą išsiaiškinti principinius klausimus dėl kūrinių skiriasi 8. Tarybos ir Donelaitio mokyklos mokytojų, tiksliau vedėjo, nuomonės. Tarėsi, tarėsi, šnekėjosi, šnekėjosi, šūkaliuojamais pajavairindami, o rezultatų jokių.

Donelaitininkai teigia, kad pradžios mokyklai užtenka šešių metų, o tarybininkai — aštuonių. Šešių, aštuonių, šešių, aštuonių...

Argumentai: donelaitininkai sako, kad vaikas pakankamai

Tačiau ir Chruščiovas buvo antisemitas. Tokie pat yra, matyt, ir jo valdžios paveldėtojai.

išmoksta ir per šešis metus, tarybininkai — šešių neužtenka, reikia taikintis ir prie amerikietiškujų mokyklų. Be to, mokytojų konferencijos pasisakė už aštuonis.

Sako, kad donelaitininkų buvęs vienas iš argumentų, kad ir Lietuvoje buvo šešių skyrių sistema įvesta. Taigi, buvo šešių, prieš tai keturių, o caro laikais tik trijų. Jeigu šitokia kryptimi modernėsim, tai kur galas?

Pasitarimo rezultatai: šeši, aštuoni.

Žinutė — mažinami etatai. Apygardos valdyba nutarė panaikinti informacijos vedėjo etatą. Ar ne per daug valdininkiška skamba?

Informacijos vedėju buvo J. Vaičiūnas. Tai tas pats Vaičiūnas, kuris, bene daugiausia, spaudoje rašinėja bendruomeniškais klausimais, kuris suorganizavo reportažus apie lituanistines mokyklas ir kuris pradėjo reportažus apie atskiras Čikagos apygardos apylinkes.

Etato panaikinimo priežastys labai aiškios. Argi yra reikalas rašyti apie mokyklas? Koks gi reikalas judinti kitus bendruomeniškus klausimus? Ve, dar dabar išdrįso važinėti per apylinkes ir jų reikalus pagvildinti ir pagarsinti. Ne, šito valdybos etatus turinčiųjų širdys negalėjo išlaikyti. Ir daugiau nebus informacijos vedėjo. O kam gi jis ir reikalingas, jeigu nerašė kur kas dešras kepė, kėdė pastatė ar scenos uždangą pakėlė. Juk tai žinios, kuriom visuomenė turi būti maitinama. Be to, kaip gi kitaip veikėjai pasigarsins?

Dabar kiekvienas valdybos narys rašysis pats apie savo veiklą. Bus garsu, gerai ir Bendruomenei naudinga. O apie mokyklas ir apylinkes žemaitiški aitarvai terašo.

Kvaraciejus

Apvogė Eisenhowerį

Buv. prezidentas Eisenhoweris praeitį savaitę buvo atvažiavęs į Walter Reese ligoninę patikrinti sveikatos. Kai reikėjo grįžti namo, iš to automobilio buvo išvogti šie daiktai: at-sarginė padanga, ką tik nusipirktas \$169 vertės nešiojamas radio priimtuvas, \$100 vertės deguonio aparatas, kvap Eisenhoweris vartoja kvapo pristigęs; \$10 vertės salduminių dėžė dovanoms, ir .38 kalibro revolveris. Drabužiai ir čemodanas palikti neliesti. Automobilis buvo pastatytas apartamentinių namų garaže.

Ponia Jacqueline Kennedy su 7 metų dukterimi Caroline ir 4 metų sūnumi John Anglijoje. Kennedy šeimos nariai nuškrido į Angliją, kad galėtų dalyvauti didelio paminklo buvusiam JAV prezidentui atidengime.

Aplankė Oak Forest lietuvius

Praeitą trečiadienį, gegužės 12 d. Čikagos Lietuvių Moterų Klubas aplankė lituvius Oak Forest ligoninėje. Pirmininkė šio metinio parengimo buvo ponia Josephine Lapinskas. Visos jos komiteto talkininkės dirbo su atsidedimū, kad šis vizitavimas ilgai nebūtų užmirštas. Talkininkės buvo: ponios Helen Allen, Kal, Brazis, Oksas ir Kuchins. Kitos klubo narės (ponios Dorothy Vezel, Nora Gu-gienė, Genovaitė Giedraitienė ir t. t.) irgi padėjo įvairiais būdais.

Kai atėjom į valgomą kambarį p. Jules Guyka buvo prievargonų ir grojo įvairias melodijas. Stalai buvo gražiai papuošti pavasario gėlėmis, ir viskas atrodė tikrai šventadieniškai. Lietuviams įnamiams tuo laiku buvo rodomi filmai. Juos rodė Antanas Martinkus su savo pagalbininku. Matyti, kad filmai labai patiko lietuviams, nes jie turėjo progos pamatyti gerai žinomus lietuvius, paradus, etc.

Po to prasidėjo pietūs. Čia klubietės priėjo prie kiekvieno įnamio, pasikalbėjo su jais. Tai labai patiko jiems. Tuo laiku p. Giedraitienė (ji yra Klubo pirmininkė), pritariant vargonams, sudainavo kelias visiems žinomas dainas. Sudainavo "Kur Banguoja Nemunėlis", vėlionio Sarpalio "Tulpės", "Mano mylimas kraštas" ir kitas. Ponios Giedraitienės balsas skambėjo puikiai. Įnamiams tai suteikė daug malonumo.

Kai atėjom į valgomą kambarį p. Jules Guyka buvo prievargonų ir grojo įvairias melodijas. Stalai buvo gražiai papuošti pavasario gėlėmis, ir viskas atrodė tikrai šventadieniškai. Lietuviams įnamiams tuo laiku buvo rodomi filmai. Juos rodė Antanas Martinkus su savo pagalbininku. Matyti, kad filmai labai patiko lietuviams, nes jie turėjo progos pamatyti gerai žinomus lietuvius, paradus, etc.

Po to prasidėjo pietūs. Čia klubietės priėjo prie kiekvieno įnamio, pasikalbėjo su jais. Tai labai patiko jiems. Tuo laiku p. Giedraitienė (ji yra Klubo pirmininkė), pritariant vargonams, sudainavo kelias visiems žinomas dainas. Sudainavo "Kur Banguoja Nemunėlis", vėlionio Sarpalio "Tulpės", "Mano mylimas kraštas" ir kitas. Ponios Giedraitienės balsas skambėjo puikiai. Įnamiams tai suteikė daug malonumo.

Apie pačią įstaigą parašysiu kiek vėliau. Klubo Narė

Tai per daug, tai per maž

"Ką tik skaičiau, kad ponia Kugelenė ir trečiąjį vyrą kremanov", pasakoja viską žinanti ponutė krautuvėje susitiktai draugei.

Draugė, pagyvenusi semmergė, liūdnai papurčiusi galvą. "Kur čia teisybė! Viena visą amžių negauna nė vieno vyro, o kita turi vyrų net sudeginimui!"...

STEPONAS KAIRYS KAIP PARLAMENTARAS

Lietuva budo

1964 m. gruodžio 16 d. mirusio St. Kairio veikla buvo išsiakojusi. Ir visose srityse, kur jam teko dirbti, jis buvo rūpestingas, kruopščiai besiruošęs pasimtus uždavinius atlikti.

Lietuvos nepriklausomybės metais įvairioms darbo šakoms specialistų ne daug būta. Kitiems teko imtis vieno ar kito darbo ne todėl, kad jį buvo pamėgę ar tam darbui pasiruošę, bet kad reikėjo, — nebuvo kam, kas galėtų tą darbą atlikti.

St. Kairys, pasiruošęs inžinieriaus profesijai vandentiekio srity, dar studentu-damas turėjo imtis spaudos darbo ir jo neapleido iki mirties. Jo mokslo metais Lietuva budo. Jis negalėjo to nepajusti ir į politikos ir visuomenės darbą neišitraukti. Ir tapo politikū. Savo profesijos darbo taip pat neapleido. Vilniuje, Kaune ir kituose miestuose ruošė planus tų miestų gyventojus aprūpinti vandeniu. Ir tai įvykdė. Vykde rimtai, tą savo profesijos sritį vis toliau studijuodamas. Todėl ir buvo pakviestas Vytauto D. universitetan tą dalyką jaunimui dėstyti. Iš tos srities parašė mokslo veikalą.

Stai Lietuva atbudo, nusikratė šimt-

metinio jungo ir tapo nepriklausoma valstybe. Reikėjo susaukti šalies šeiminkus, valstybės reikalų tvarkytoją — St. Seimą. Ir taip stojos! St. Kairys buvo vienas iš tų, kuris kiekviena proga kalbėjo, įrodinėjo, kad pilnateisiu Lietuvos šeiminku gali būti tik demokratinio būdu išrinkta visų gyventojų atstovybė — St. Seimas. Suprantama, kad St. Kairys nuo rinkiminės kovos negalėjo pasilikti nuosaly, juo labiau, kad ir jis pats kandidataavo į St. Seimo narius.

Lietuvos istorijoj parlamentarizmas įprasta prasme buvo svetimas, tai ir St. Seimo ir kitų Seimų atsiradimas buvo veik pirmiena. Tokiam darbui patyrusių nebūta. Reikėjo nuvartyti pirmą vagą be jokių papročių. Nors Lietuvos gyventojų tarpe demokratinės nuotaikos, kartu ir nuovoka per visą jos istoriją buvo sava. Žmogui pagarba buvo gyva.

Carinės Rusijos valdymo metais Lietuvoj lietuviai iš pelningesnių ūkių pozicijų buvo išstumtas tiek žemės ūkių, tiek pramonėj. Visuose Lietuvos miestuose lietuviai buvo mažumoj ir tai veik išimtinai darbo žmonės.

Lietuvoj prieškariniais metais visos dirbamos žemės valstiečiai turėjo vos 50,9%. Jie turėjo 261,240 sodybų; dvarininkai valdė 35,5% visos dirbamos žemės ir likusius 13,4% valdė bažnyčios, vienuofnų ir miestelėnai. Tai Lietuvos gyventojų — lietuvių padėtis vertė susiprasli, vienas kitam talkininkauti, nesiskirti iš savo bendrijos.

Todėl iš 112 išrinktų atstovų į St. Sei-

mą atstovaujančių dvarininkų ir stambių pramonininkų luoma lietuvių tarpe nebuvo. Krikščionių demokratų buvo išrinkta 59, valstiečių sąjungos kartu su liaudininkais socialistais — 28, socialdemokratų — 12, žydų — 7, lenkų — 3, vienas vokieitis ir du nepartiniai. Labiau pasiturintiems miestelėnams atstovavo žydai ir dvarininkams — lenkai.

St. Kairys St. Seime

Tarp socialdemokratų buvo išrinktas ir St. Kairys. Jam St. Seime, ir vėliau kituose buvusiuose trijuose seimuose, teko vadovauti socialdemokratų frakcijai. Jis buvo renkamas jos lyderiu.

Tai socialdemokratų partijos programiniai klausimais ir kitais valstybės politikos principiniais reikalais visada žodį tardavo St. Kairys.

St. Seime socialdemokratų frakcija savo išsiprūšinimui buvo pajėgi, — tad buvo kam St. Kairį bet kuria proga pavaduoti. St. Seimo socialdemokratų frakcijoj buvo tokios žymios asmenybės kaip K. Bielinis, V. Čepinskas, vėliau Vytauto D. universiteto profesorius ir jo ilgametis rektorius; A. Purėnas, Vytauto D. universiteto profesorius; teisininkas Vl. Požėla, teisininkas K. Venslauskis, inž. V. Virutavičius, ekonomistas St. Digrys ir kiti.

St. Kairio Seimuose padaryti pranešimai visuomet buvo rimtai paruošti, todėl visų atsidėjus išsklausomi. Retai kas nors į jo kalbą iš vietų atsiliepdavo. Ir tais at-

vejis St. Kairys lygsvarės nepraradavo, kaip kada kanžiūnai atsisakėdavo.

St. Kairys nebuvo tas, kas sugeba "karštai", ilgai kalbėti ir nieko nepasakyti. St. Kairiui tuščiažodžiavimas buvo svetimas. Visais Lietuvos valstybės gyvenimo svarbesniais įvykiais, St. Kairys seimuose yra taręs savo žodį.

St. Kairio kalbų ištraukos

Veik visos dabar naujai besikūrinčios valstybės gauna milijonines paramas maistui, aprangai, ūkiu atkūrimui ir ginklams. Ir gauna tas paramas be jų sugražinimo — dovanos.

Deja, besikeičianti Lietuvos valstybė panašios paramos neturėjo. Ji jei ką gavo, tai gavo už gryną pinigą. Visa buvo prašoma skolon ir vėliau tolydžio tas skolas reikėjo išmokėti.

Lietuva savo palikimui gavo Carinės Rusijos nualintą ūkį, ir tą patį Rusijos ir Vokietijos karo okupacijos nučulplūtą. Ir dar priedo — raudonosios armijos mėgintą apvogti.

Tai vis buvo tokie klausimai, kurie tiek St. Seime, tiek kituose trijuose Seimuose sukėlė daug rūpesčių kaip kraštą atstatyti, nuo ko pradėti? Juo labiau, kad ir šalies šeiminkininkai — St. Seimui susirinkus, dar teko rimtai grumtis su savo kaimynū Lenkija.

Lietuvos ano meto politikams buvo didis galvosūkis iš visų tų grėsmių, užpuo-

limų išsaugoti valstybės nepriklausomybę ir kartu ūkį atstatyti.

Visi tie klausimai gyvai atsidurdavo St. Seime. Nėra tokios šalies, kur parlamentas apsieitų be aistringų ginčų. Atsimenant tuos Lietuvos netolimus audringus kovos metus, tenka pasakyti, kad Lietuvos St. Seime apsieita be didesnių išsiokimų. Nor ir būta didelių ir karštų ginčų, kurių ir dabar kitų šalių parlamentai neišvengia.

St. Seime didieji opozicionieriai buvo socialdemokratai, ypač tuo metu krikščionių demokratų nemėgiami, pravardžiuojami. Bet socialdemokratų frakcija, St. Kairio vedama, buvo saikinga, nors neuo-laidi, bet sugebanti aistras suvaldyti. Čia taip pat nuopelnai priklauso St. Kairiui — įkaitusius jis mokojo atšaldyti.

St. Seimo nariams besikarščiuojant, antiparlamentarinė grupė (Pažanga) turėjo gerą šienapiltę pasijuokti, St. Seimą pa-pašioti. Deja, jų dalgiai buvo atšipe. Pla-tesniuose Lietuvos visuomenės sluoksniuose jų pašaipos atgarsio neturėjo. St. Seimo ir kituose dviejų Seimų rinkimuose nepajėgė savo atstovus praveisti. Tik suėjus į koaliciją su valstiečiais liaudininkais tre-čiame Seime, jie turėjo tris savo atstovus.

(Bus daugiau)

Aukokite "NAUJIENŲ" MAŠINŲ FONDUI

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Telef.: PProspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-9
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: RPublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILLINOIS
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9, antrad., penktadienį nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tikrai susitarus.

Ofiso telefonai: Virgīnia 7-0036 arba 775-4269
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akusherija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8-30 val. vakaro, šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet., trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6467
DR. BR. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3444 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treč. ir šešt. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadieniais ir šeštadieniais.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS
5540 So. PULASKI RD.
Ofisas: 585-2525
Rezid.: TRIangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 2-4 val. p. p. ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak., antrad., penktad. 1-4 popiet.
Priliminėje tik susitarus

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048
DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakara: pirmad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmdieniais uždaryta. Ligonius prima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO val.: pirmad., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIlson 8-6195

ATOSTOGOSE

LIETUVAITĖS MENO PARODA

Savaitės pradžioje nuvykau į biblioteką. Kol vaikučiai išsirinko knygas, aš apžiūrėjau kambarį. Mano žvilgsnį netikėtai patraukė dvi stiklinės dėžės, paskirtos meno parodėlei.

Prisiartinau. Prisipažinsiu, jog nelabai teturėjau progos meno dalykais domėtis. O juo labiau tokiu menu, kuris buvo rodomas šioje parodėleje. Tai buvo iš stiklo padaryti dalykai. Tų stiklinių dalykų spalvos (atseit, jų suderinimas) mane žavėjo.

Aišku, kad susidomėjau patirti, kas tuos nepaprastus dalykus yra padaręs. Ir koks mano buvo nusistebėjimas, kad tai yra mano kaimynės Lorraine Leknick (Leknickaitės) parodėle. Ji yra trečios kartos lietuvaitė.

Panelė Leknickaitė yra Juozo ir Stellos Leknickų (7150 S. California Ave.) dukterė. Ji studijavo Illinois technologijos institute piešinių ir projektavimo skyriuje. Baigusi institutą, ji gavo magistro laipsnį meno srityje. Kurį laiką ji taip pat studijavo Chicagos meno institute ir Kalifornijos universitete (Berkeley, Calif.).

Jos meno darbai jau buvo išstatyti įvairiose parodose, pvz., Chicagos Palmer House, Chesterton (Ind.) ir kitur. Jos suprojektuoti stikliniai papuo-

šalai yra naudojami Kalėdų eglutėms.

Panelės Leknickaitės parodėle bibliotekoje prie Kedzie ir 61-mos tėsės visą šį (gegužės) mėnesį. Lietuviams patarlina tą parodėle aplankyti ir pamatyti, kokie meno dalykai yra iš stiklo padaromi.

Sia proga pravartu pažymėti, jog kiekvieno parodėleje esančio daikto padarymas yra susietas su dangelio valandų darbu. Krosnis yra įkaitinama iki 1,200 laipsnių. Tokio įkaitimo pasiekiamas per 5-8 valandas. Paskui, kai suprojektuotas darbas atliekamas, tai tenka labai lėtai (net dvi dienas) krosnį atšaldyti. Tik tuo būdu padarytas stiklinis daiktas netrūksta ir neskyta.

Kiek žinoma, yra labai mažai menininkų stiklo meno srityje. Lietuviams yra garbė, kad jie turi to nepaprasto meno atstovą.

Panelė Leknickaitė dabartiniu laiku Gage Park High School dėsto meną. Pirmiau ji mokytojavo pradžios mokykloje. Kurį laiką taip pat ėjo mokytojos pareigas Maryland valstijoje ir Vakarų Vokietijoje. Ji yra daug keliaujusi po Europą, kur stengėsi kiek galima labiau susipažinti su stiklo menu.

Minėtos bibliotekos parodėleje yra išstatyti, be kitų, šie trys jos kūriniai: "Trys Karaliai", "Zalių ir Melsvų Spalvų Studija" ir "Auksinė Siena".

Baigdama dar kartą raginu lietuvius tą ypatingą parodėle aplankyti. Ji tikrai įdomi.

"Melsvakutė"

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmdieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telefonai: PProspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patirtis
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiadienį uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai - pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERANAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
ŠIA VASARA
NEBEKENTĖKIT
DEL ŠILIMOS, ĮSIGYKIT
VESINTUVĄ PAS MUS DABAR.
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
TV • RADIJAI • HI-FI STEREO

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Šeštadienį ir sekmdienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

New Yorko respublikonas John V. Lindsay, laimėjęs 1964 m. rinkimus į kongresą, paskelbė, kad jis bus respublikonų partijos kandidatas į New Yorko mэрus. Paveiksle matome 43 metų Lindsay su šeima.

ST. RIMKAUS ATSIMINIMAI

(Tęsinys)

Mes subėgome į iškastą duobę ir, drebėdami iš baimės, laukėme, kas bus toliau. Štai išgirstame ir antrą šniokštimą. — šovynis nukrito tiesiai į Nemuną. Pasigirdo neapsakomas trenksmas, lyg tai būtų didžiausias perkūmas. Šovyns nuskan-dino tris rusų karinius šarvuotus laivukus ir užmušė bei sužeidė daug kareivių. Kilo didžiausias sumišimas — lyg pragaras atsivėrė. Mes, vienas prie kito prisiglaudę ir baimės apimti, tiesiog apmirėme duobėj. Vokiečiai vis dažniau ir dažniau pradėjo iš kanuolių šaudyti. Tačiau šoviniai praskrisdavo viršum mūsų. Matyti, jie geriau nužūrėjo pirmąjį fortą, kurį pasiryžo galutinai sunaikinti. Iš to forto rusai per ištisas tris dienas ir naktis šaudė ir padarė vokiečiams nemažai žalos.

Po kokios valandos laiko, kai mes vis dar tebebuvomė duobėje, pasigirdo didžiausias spro-gimas, — tiesiog susiūbavo žemė. Atradė, jog susyk iššovė tūkstančiai kanuolių. O tikru-moje atsitiko štai kas: vokiečiai pataikė į fortą, kur buvo su-krauta daug amunicijos ir vi-sokios sprogstamos medžiagos. Įvyko baisiausias spro-gimas: į orą pakilo akmenys, plytos, gelž-galiai ir iš šaknų išrauti šimta-mečiai ažuolai. Mes duobėje tie-siog netekome sąmonės. Gulėjo-me susitraukę ir vos galėjome kvėpuoti — trūko oro. Staiga užviešpatavo mirties tyla. Pra-dėjome šiek tiek atsipeikėti. Vo-kutė pratarė: "Sudna diena, vai-keli!" Prakalbėjo ir diedukas: "Atsiduokime Viešpaties Dievo valiai"... Aš pašokau ir pradėjau verkėti bei maldauti, kad bėgtume iš duobės. Bet kur bėgti — ir patys nežinojau.

Diedukai nesutiko ir pradėjo mane giliau į duobę tempti, tuo pačiu laiku ragindami, kad ženg-nočiau ir melsčiausi. Bet štai pasigirdo rusų kareivių balsai. Kareiviai paskubomis tiesė te-lefono liniją. Prašnekinome juos ir klausėme, kas bus toliau, ar bepasikartos mūšis.

Kareiviai papasakojo mums bausių dalykų. Esą, visi fortai sugriauti ir ant kalno daug ka-reivių užmušta ir sužeista. Kai kurie kareiviai esą gyvi palaido-ti fortuose, kai užgruvo žemė. Visos baterijos esančios galuti-nai sudaužytos. Nesą jokios vil-ties atsilaukti prieš tokius ga-lingus priešus. Patarė mums kuo greičiausiai apieisti duobę ir bėgti į Kauną, nes, girdi, vakarop mūšiai gali pasikartoti. Kauno vokiečiai neapšaudysią, nes jų tikslas paimti jį nesugriautą.

Bėgime į Kauną
Apimtas neapsakytos baimės, aš ir vėl kreipiausi į dieduką ir maldavau, kad bėgtumėme iš duobės. Būčiau jau jų rankas ir kojas... ir vis verkiau, verkiau.

Pagaliau jie sutiko bėgti į Kauną ir ten surasti kokią slėp-tuvę. Išlindome iš duobės ir paskubomis nuėjome į trobą. Regi-nys šiurpus: langai išdaulyti,

senos skylėtos, sukraipytos — viskas aplaužyta, sujaukta. Pa-siėmė kiek maisto ir būtiniausių daiktelių, sudarėme ryšulius ir, užsimetę juos ant pečių, nusku-bėjome prie Nemuno kranto. Tai buvo artimiausias kelias į Kau-ną.

Pakeliui vaizdas buvo siaubin-gas: matėme didžiausią duobę. Tai buvo sproguosios granatos rezul-tatas. Aplinkui buvo išne-šiota žemė ir kyšojo molio išky-limai, o šalimais gulėjo išsitiesę, žemių apnešti, žmonių lavonai... Gulėjo arkliai sudraskyti, — kai kurie be galvų, kiti į šmotus sup-lėsyti. Vežimai sulaužyti, kai kurie jų sugrūsti į Nemuną. Šo-viniai išbarstyti, šautuvali, išmė-tyti šalimis. Sunku buvo tikėti, jog visa tai atsitiko tik prieš valandą laiko.

Bėgome į Kauną. Bėgo ir ru-sų kariuomenės kai kurios da-lysi, ir visi kalbėjo, jog rytoj ar poryt vokiečiai galutinai užims visą Kauną. Tos kalbos mane lyg ir džiugino. Galvojau: juo greičiau užims, tuo greičiau pa-sibaigs tas pragaras.

Pagaliau pasiekėme Aleksotą. Ten buvo nepaprastas žmonių susigrūdimas, — visi bėgo, sku-bėjo. O kur — ir patys neži-nojo. Priėjome Nemuno tiltą, kur-is buvo naujai pastatytas. Prie tilto galų stovėjo stipri rusų sar-gyba, o šalimais buvo sustaty-tos didelės žibalo statinės. Žmo-nės kalbėjo, jog naktį tiltą su-naikins — jį padegs.

Perėjome per tiltą ir atsidū-rėme pačiame Kaune. Prie vie-šosios aikštės, netoli Sv. Petro ir Povilo katedros, susiradome seną, kokių šimto metų senumo mūrą su savo rūšies giliomis slėptuvėmis. Pasikalbėjome su sargu, kuris sutiko, kad mes ten apsigyventumėme. Toje slėp-tuvėje ir jis pats su šeima buvo įsikūręs.

(Bus daugiau)

Aukos Naujienų Mašinų Fondui

- Be jau paskelbtų aukų, Nau-jienų Mašinų Fondas dar gavo šias asmenų ir organizacijų au-kas:
- Leo's Sinclair Service (Leo Pronskus), Chicago, Ill. \$25.00
 - P. Stasiūnas, Hamilton, Canada 5.00
 - V. Adomaitis, Knox, Indiana 2.00
 - Vladas Skirmuntas, Kenosha, Wis. 5.00
 - M. Tilindis, Chicago, Ill. 4.00
 - A. Zalis, Chicago, Ill. 5.00
 - Jonas Vilimas, Chicago, Illinois 5.00
 - J. Petravičius, Kenosha, Wis. 2.00
 - Jonas Dubauskas, Chicago, Illinois 5.00
 - A. Martišius, Detroit, Michigan 2.00
 - Juodkrantės Tuntas, Chicago, Ill. 10.00
 - Naujienų skaitytojas, Chicago, Ill. 5.00
 - Jonas Janulaitis, Chicago, Ill. 10.00

- Jonas Štunaker, per K. P. Deveikį, Cicero, Illinois 5.00
P. Liudžiuvienė, Cleveland, Ohio 5.00
A. G. Saukštas, Chicago, Ill. 5.00
P. Šileikis, orth. 25.00
M. Sinkevičius, Rockford, Ill. 10.00
Jurgis Underys, Cicero, Illinois 5.00
Julius Adams, Hollywood, Fla. 9.00

Visiems aukotojams, atsiun-tusius aukų į Mašinų Fondą, nuosirdžiai dėkojame. Šiomis dienomis paskelbsime ir kitų aukotojų sąrašą.

Naujienų Mašinų Fondas

LOVEIKIS Telegrama / Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antka-pių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

John F. Eudeikis

Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st STREET
Telefonai: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai MAŽEIKA & EVANS

6345 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-3600 REpublic 7-8601

NARIAL

- Chicagos
- Lietuvių
- Laidotuvių
- Direktorių
- Asociacijos

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2225

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Neišsemiami maisto šaltiniai

Jungt. Valstybių mokslininkai praneša radę Indijos okeane tris plačias sritis su neišsemiamais maisto "šaltiniais" alkanais Azijos ir Afrikos gyventojams. Tos sritys yra ties Delgos įlanka, Mozambiko pakraščiuje, ties Formozos įlanka arčiau Kenijos ir trečioji nepaminėtoji vietoje 2 milijonų ketvirtainių mylių Indijos okeano platybėse. Tie "maisto šaltiniai" esą nepaprastai dideli kiekiai vėžių ir krabų.

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Vasariniai kursai Community College

Central YMCA Community College, 19 So. La Salle Street, šią vasarą duoda studentams naudingus trijų ar keturių valandų kursus, kurių savaiečių laikui.

Birželio 14 d. prasidės keturių valandų kursas "elementarinis vokiečių kalbos kursas", po 5 dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki pietų. Antras, trijų valandų kursas "Amerikos istorija iki 1865 metų" prasidės birželio 28 d. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8:30 val. ryto iki 2:30 val. popiet. Abudu kursai truks 4 savaites.

Tarp birželio 21 d. ir rugpjūčio 21 d. minėtoji college teikia įvairius rytinius, pavakarinius ir vakarinius kursus iš anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų kalbų, matematikos, gamtos, humanitarinių mokslų, švietimo, psichologijos, socialinių mokslų, biznio administracijos, apdraudos, sekretorinės praktikos ir real estate.

Kreiptis į E. Selk, Central YMCA Community College, 19

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos
(Standartinės ir Automatinės)
ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9533

STATE BANK
S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI I LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS.
DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS GIFT PARCEL CO.
3320 S. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIUSKIENĖ
Atidaryta darbo dien. 9-6 val.
Pirm. ir ketvirt. 9-9 val. vak.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ — TAIP PAT MAISTO PRODUKTAI
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 ir 2439 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujančių prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai F. ir V. ZUKAUSKAI

SIUNTINIAI IŠ CHICAGOS TIESIAI I LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS
Siunčiame visokius daiktus nuo adatos iki automobilio, be to siunčiame maisto siuntinius. Jie keliauja tiesiai į visas Lietuvos muitines be jokių tarpininkų, todėl kainuoja žymiai pigiau, prašome įsitikinti.
Mūsų sandėly yra didelis pasirinkimas medicinos, muzikos instrumentų, rašomų mašinėlių ir kitų prekių, tinkamų siuntimui. Ką besijustumėt, teiraukitės Lietuvių Kompanijai
WORLD PARCEL SERVICE CO.
2715 WEST 71st STREET CHICAGO, ILLINOIS Tel.: 471-1424

Ildaho valstybėje sukamas filmas "Pašiužininku būrys". Paveikslo matoma vikri artistė Jo Collins jame vaidina svarbų vaidmenį.

So. La Salle St., Chicago, Ill. 60603.

Vaistazolių daržininkystė

Ateinantį penktadienį ir šeštadienį, gegužės 21 ir 22 dienomis, skelbiamos atviros durys (open house) apžiūrėti naujai atidarytą \$285,000 kaštavusį šiltnamį, pastatytą specialiai žolėms ir augalams tirti, kurs, kiek ir kokias turi gydomąsias savybes. Šiltnamys yra Illinojaus universiteto nuosavybė, prie Finley Road, Morton arboretum tyrimo namų gale.

Pasirodo, kad iki šiol iš maždaug 350,000 žinomų augalų rūšių vos 20,000 rūšių tėra mediciniškai ištirta farmakologiniams reikalams, tai yra vaistų gamybai.

Vienas augalas, kurs bus pirmoje eilėje tiriamas, **vinca rosea**, tai yra ištisus metus žaliuojantis, raudonais žiedais, vijoklis, kilęs iš Indijos ir Pakistano, iš kurio gaminami vaistai turį savybę sumažinti kai kurias piktybines vėžio ir vartojami kai kurioms leukemijos rūšims gydyti.

Visos tavernos turės vesti biznio knygas?

Illinojaus senatas 31 balsu prieš 10 priėmė bilį, kurį persiuntė atstovų butui. Jei bilius praeis per butą, tūkstančiai tavernų savininkų Illinojui turės užvesti ir tvarkingai vesti užrašų (rekordų) knygas, iš kurių būtų aiškiai matyti, kas yra tavernos tikrais savininkais. Išimtis padaryta tik bravorams, distiliatoriams, importieriams ir mažmenoms (retail) pardavėjams, turintiems ne daugiau kaip 4 samdomus tarnautojus.

Bilias sumanytojai tvirtina, kad tuo būdu bus galima apsaugoti tavernas, kad jas neperimtų gengsteriai, pasislėpę po svetimais vardais, kaip jau daug lokų atsitikimų yra buvę. Chicago senatorius, dem. Cronin, pasakė, kad bilius yra taikomas prieš "Cosa Nostra" (gengsterių slapta organizaciją), nors vargu vienas nuostimtis tavernų yra gengsterių rankose. Bet bilius sudarys daug sunkumų

mažų tavernų savininkams, kurie turės savo rekordams samdyti knyvėdžius.

Dar vienas išradimas moterų vėžiui susekti

Chicago universiteto ginekologas Dr. George Wied paskelbė apie jau išbandytą naują būdą susekti vėžio pradžia moterų gimdoje. Tai yra instrumentas, vad. fluorospectrophotometras ir visas juo tyrimas kaštuoja tik \$5. Paimama gimdos celių, jos nudažomas tam tikrais šviečiančiais dažais ir žiūrint per minėtą instrumentą, pagal celių šviesos stiprumą daktaras atspėja, ar celės sveikos ar turinčios polinkį į vėžį. Juo kuri celė savyje turi daugiau nukleinės rūgšties (nucleic acid), juo yra šviesesnė žiūrint per fluorospectrophotometrą. Vėžio celės turinčios daugiau tos nukleinės rūgšties ir dėlto labiau šviečiančios. Nustatyta, kad viena iš kiekvienų 225 sveikų moterų turi savo gimdoje vėžio celių, pačios to nežinodamos, ir dėl to manoma, kad naujasis tyrimo metodas pasidarys toks populiarus, kad kiekviena moteris po 40 metų amžiaus pasinaudos naujuoju metodu.

Krūtinės ligomis Amerikoje miršta kasmet apie 150,000

Žydų ligoninės Denver, Colorado, pirmininkas Dr. Silver-smith kalbėdamas Chicagoje pareiškė, kad JAV-bėse kasmet po 150,000 žmonių miršta tokiomis krūtinės ligomis, kaip

Pietų Prancūzijoje, Cannes mieste, paryžietė Chantal Dumont pasirodė su tinkline suknele. Po suknelės ji buvo prisisegusi odos spalvos apatinuką.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
ASSISTANT DEPARTMENT MANAGER
Excellent opportunity for responsible married man 28 years or over.
Must have a strong desire to learn automotive products.
Mechanical knowledge helpful.
Excellent benefits, good starting salary.
FOR INTERVIEW CALL
Mr. Charles at 439-1000

WOODWORKERS
IMMEDIATE OPENING FOR
• MACHINE OPERATORS
• UPHOLSTERERS
Experienced preferred, but we will train. Good wages, plus excellent company benefits. Steady year round work.
APPLY IN PERSON
KROEHLER MFG. CO.
222 E. 5th AVENUE NAPERVILLE, ILLINOIS
Tel. 355-2400, Ext. 368

ROLLER OPERATORS & HELPERS
Operators must be able to do own set ups on Hartford & Waterbury Farrell thread rolling machines. Perm. positions, many company benefits.
Apply in person from 8:30 A. M. — 5 P. M.
MIDLAND SCREW CORP.
3129 W. 36 St. — Tel. 254-5500

EXCELLENT OPPORTUNITY
for the following:
TOOL MAKERS — TOOL DESIGNERS
Applicants must be experienced. Plenty of overtime.
FALCON ENGINEERING & TOOL CORP.
5005 W. Lake Street

REIKALINGAS PUNCH PRESO OPERATORIUS
• Preso stabdžių reguliuotojas
• Nituotojai
Bendrą dirbtuvės darbininkai.
MOHAWK METAL PRODUCTS CORPORATION
4626 WEST 21st PL.

REIKALINGI DARBININKAI
Daug viršvalandžių
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
• DARBININKAI BENDRAM DIRBTUVĖS DARBUI
• KLJUOTOJAI
• SLIFUOTOJAI
• TAIŠYTOJAI
Daug kompanijos priedų.
THE HARMONY CO.
4600 So. KOLIN

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
COUPLE
Husband to care for yacht club year round. Good salary. Wife must be good cook, maintain kitchen (keep profits from kitchen), apartment furnished on grounds.
Perm. position for reliable couple.
Phone for appt. RE 1-3577

COUPLE Desire highly qualified housekeeping couple to work on country estate located Barrington, Ill. \$600 per month plus unique bonus plan. Woman must be good cook. Country living with air cond. quarters and TV. Use of car. Free hospitalization and life insurance. Excellent references required. Tel. 772-4643 between 8:30 A.M. and 5 P.M. Monday thru Friday.

astma, emphysema ir kroniškas bronchitis. Dėl šių trijų ligų šiame krašte žmonės kasmet netenka daugiau kaip pus-triečio bilijono dolerių uždarbių. Minėtoji ligoninė Denveryje yra nesektarinė, tai yra priima visus be rasės, tikėjimo ir kt. skirtumo. Ji yra skirta kroniškos kvėpavimo takų ligoms tyrinėti.

— **LIETUVOS PARTIZANŲ** ir visų žuvusiųjų per 25 okupacijos metus, pagerbimas su **Verdi Requiem ir Markaičio Vilniaus Varpai**, dalyvaujant Chicago simfoniniam orkestrui įvyksta birželio 13 dieną 3 val. p. p. McCormick teatre Chicagoje. Bilietai gaunami Marginituose, 2511 W. 69th St., tel. PR 8-4585. Bilietų kainos \$7, \$6, \$5, \$4 ir \$3. Paštu bilietai siunčiant čekį ir sau adresuotą voką su pašto ženkle užsakomi Lithuanian Opera of Chicago, 6910 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629. Visus kviečia dalyvauti Chicago Lietuvos Opera. (Pr)..

— Šakių Apskritis Klubo mėtinė gegužinė - piknikas įvyks šį sekmadienį, gegužės 23 d. tuoj po pietų p. A. Bruzgulienės sodyboje, 8274 Kean Ave. Susirinkusius linksmins J. Joniko šokių orkestras. Veiks paslaugus gerimų baras ir valgiais turtinga virtuvė. Dovanos ir kt. prašmatnybės. Visi laukiami. (Pr)

REAL ESTATE
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuomūmiais mėnesiniais išsimokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PAŽIŪREKIT — 6 kamb. mūras, arti mišų, tuoj galite nupirkti už \$18,500.
DIDELIS MOMENTAS, beveik naujas, 5 1/2 kamb. mūras, ant kampo. \$23,800.
PLANUOKIT PAKETIMĄ — tarp naujų namų geras 6 kamb. medinis, centralinis šild., tinka sumaniam žmogui. \$12,850.
KAIP LENGVA GYVENTI, lūxus 3 mieg., mūrinis arti Marquette Parko, air cond., kilpetai, mūro garažas, platus lotas. \$26,600.
TURIME RAKTA — beveik naujas 5 1/2 kamb. mūras, garažas, šviesus kampinis butas. \$18,800.
DIDINGAS PALOCIUS, gražus ir tvirtas, 2 aukštų, 12 kamb., 3 vonios, 2 auto garažas, 75 pėdų sklypas, dailis gražių baldų, arti Marquette Parko. \$37,800.
GREITA GALIMYBĖ, 2 butų mūr., 5 ir 4 kamb., mūro garažas, 17 metų, viduj kaip naujas. \$27,700.
4 BUTŲ MŪRAS, Naujas gazo šildymas. Apie \$5,000 nuomos. 55 ir California. \$39,500.

VISADA TURIME GERŲ NAMŲ.
K. VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. — Tel.: RE 7-7200 — RE 7-8534

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
PAJAMŲ MOKESČIŲ BLANKŲ ISPILDYMAS — INCOME TAX SERVICE
BUTŲ NUOMAVIMAI
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
BELL — REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

TURIME SIMTUS NAMŲ CICERO, BERWYN, RIVERSIDE IR KITUOSE VAKARINIŲSE PRIEMIESČIUOSE. MGSU ISTAIGOJE JOS GALITE ISSIRINKTI JUMS PATINKAMĄ NUOSAVYBĖ IŠ KATALOGO.
VIENINTELIAI IŠ LIETUVIŲ PRIKLAUSOMŲ PRIE M. L. S.
ŠATAS REALTY
4936 WEST 15th STREET CICERO, ILLINOIS 60650
Office: OL 6-2233 Residence OL 2-8907

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS
• APDRAUDA • NOTARIJATAS •
LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PProspect 8-5454

14 BUTŲ, krautuvė, taverna, ir didelė auto taisyymo dirbtuvė, \$25,440 metiniu pajamu, Brighton Parko centre, savininkas duoda paskola.
MŪRINIS 1 1/2 a. 5 1/2 ir 4.2 auto garažas, 10 metų senumo, 46th ir Kilpatrick.
3 BUTAI MEDINIS, Brighton Parke. \$12,500.

ŠIMAITIS REALTY
INCOME TAX SERVICE
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390
(FIRST TIME OFFERED) 2 flat brick, 5 & 6 rms. adj. lot, 2 car gar., low taxes, comp. pine paneled bsmt, with bath & kitchen, sep. entrance. Beaut. landscaped, alum. storm windows, compl. patio, 10 ft. rdw. fence. Comp. modern, 220 wiring, air cond., 1 blk. O.L.A. church. (By owner). Call Tues. SU 3-4121

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
WORTH, ILLINOIS
For sale Charles Motel, on South-West Hwy and Harlem Ave. 30 units, 3 apartments, restaurant, Tap room, almost 3 acres ground, corner lot. Must be seen to be appreciated. Owner wants to retire. Tel. GI 8-9606

PARDUODAMAS IRENGTAS BIZNIS: maisto ir gerimų krautuvė su namu. Gazo šild., yra oro vėsinimas, ant 63 arti Austin Ave. Tel. 586-2400.
BEAUTY SHOP for sale or lease, Marquette Park area. Tel. 471-0553 or 434-1199

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių
NASLEI KEIKALINGA ŠEIMININKĖ, gyventi vietoje, 5 dienos savaitėje, atskiras kambarys, 3 suaugusių šeima, geri namai, tinkamas asmeninis. Dėl atlyginimo susitarsim. 3800 North. Tel. WE 5-0027
Turi mokėti šiek tiek angliškai.

REIKALINGA MOTERIS bendrai namų ruošai ir padėti motinai tvarkyti 3 mokyklinio amžiaus vaikus. Saurės vakarinė miesto daly, 2 dienas savaitėje. Dėl atlyginimo susitarsim. Tel. AV 2-4845.
Reikia truputį mokėti angliškai.
MOTHERS HELPER
Child care — light housework, live in — own room — TV, salary open. References required. 5 day week. Tel. 965-3311

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE — GARSINKIS IR TU